

Phân biệt giữa đau bụng do sỏi và đau bụng do bệnh tiêu hóa

15:08 02/01/2026

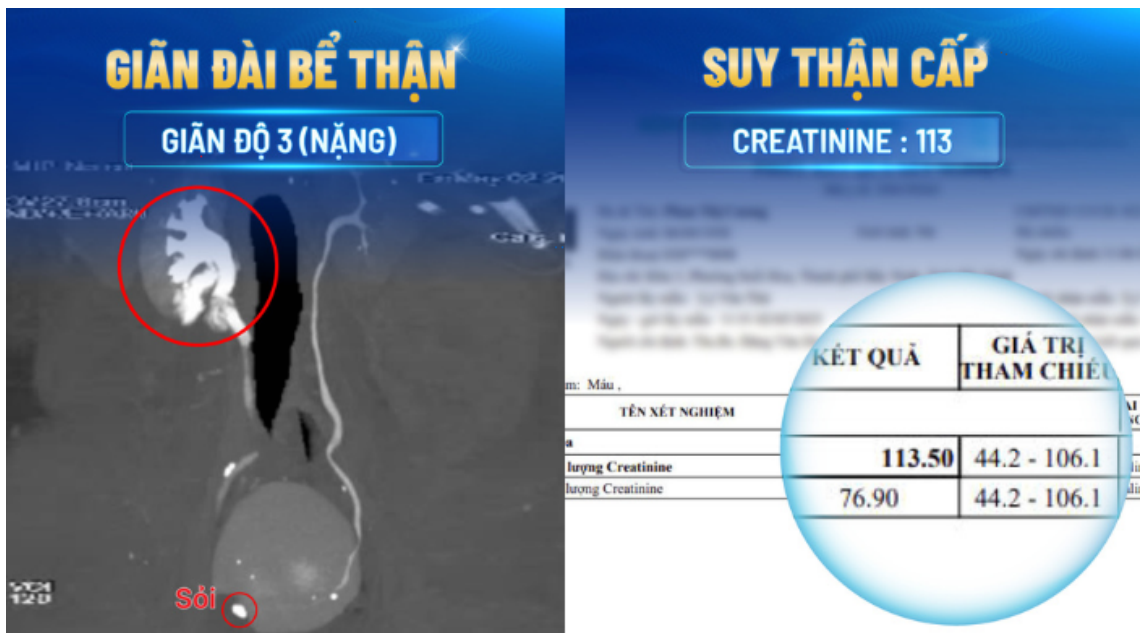
Đau bụng không phải lúc nào cũng do bệnh tiêu hóa như nhiều người vẫn nghĩ. Trong nhiều trường hợp, đau bụng dữ dội có thể là dấu hiệu của sỏi thận hoặc sỏi niệu quản, những bệnh lý tiết niệu tiềm ẩn nhiều biến chứng nếu không được xử lý kịp thời.

Đau sỏi tiết niệu lại tưởng đau dạ dày dẫn đến biến chứng suy thận

Nhiều người khi bị đau bụng kéo dài thường cho rằng nguyên nhân là do bệnh tiêu hóa nên tự ý điều trị tại nhà. Tuy nhiên, đau bụng do sỏi tiết niệu ví dụ như: sỏi thận hoặc sỏi niệu quản cũng có thể biểu hiện giống với cơn đau dạ dày, cùng có triệu chứng âm ỉ, đôi khi kèm buồn nôn. Sự nhầm lẫn này khiến người bệnh dễ bỏ qua thời điểm can thiệp tốt nhất, dẫn đến sỏi di chuyển xuống niệu quản gây tắc nghẽn dòng chảy nước tiểu làm tổn thương nhu mô thận, ứ nước đài bể thận, viêm nhiễm, có thể suy thận cấp nếu không được xử lý kịp thời.

Một trường hợp điển hình từng được ghi nhận tại Bệnh viện Đa khoa Hồng Ngọc - Phúc Trường Minh, là anh V.V.H (34 tuổi, Hà Nội). Anh H xuất hiện triệu chứng đau bụng âm ỉ kèm đau hông lưng phải, trong nhiều ngày. Do chủ quan nghĩ là đau dạ dày, anh tự ý mua thuốc về uống tại nhà mà không đi khám. Tuy nhiên, các cơn đau không những không giảm mà còn kèm theo cảm giác buốt nhẹ khi đi tiểu. Sau vài ngày, cơn đau bụng trở nên dữ dội, kèm theo tiểu buốt tăng dần, anh H mới quyết định đến bệnh viện thăm khám.

Khi đến khám tại Bệnh viện Hồng Ngọc, kết quả siêu âm cho thấy anh H có viên sỏi niệu quản kích thước 8x13mm, từ thận xuống sát thành bàng quang, gây tắc đường niệu quản. Dù kích thước không quá lớn, nhưng do đã gây tắc nghẽn dòng tiểu thời gian dài khiến bệnh nhân gặp cùng lúc 2 biến chứng nghiêm trọng là: giãn đài bể thận độ 3 (nặng), suy thận cấp với chỉ số creatinine ở mức 113 $\mu\text{mol/l}$ (cảnh báo suy thận cấp tính).

2 biến chứng gây suy thận của bệnh nhân V.V.H

Chia sẻ về ca bệnh, ThS.BS CKII Trịnh Minh Thanh - Trưởng đơn nguyên Ngoại Tiết Niệu BVĐK Hồng Ngọc - Phúc Trường Minh cho biết: “Trường hợp này là lời cảnh báo về sự chủ quan, tự ý mua thuốc để điều trị khi chưa có chẩn đoán chính xác. Đau bụng không chỉ do bệnh tiêu hóa mà còn có thể từ nhiều nguyên nhân, thường rất dễ nhầm lẫn với các cơn đau liên quan đến thận, tiết niệu. Để xác định chính xác, người bệnh cần được khám lâm sàng kết hợp siêu âm ổ bụng, xét nghiệm nước tiểu. Việc chẩn đoán đúng là yếu tố then chốt giúp can thiệp hiệu quả và bảo tồn tối đa chức năng thận.”

ThS.BS CKII Trịnh Minh Thanh thăm khám cho bệnh nhân V.V.H

Phân biệt cơn đau bụng do sỏi và cơn đau bụng do tiêu hóa

Dù đều gây đau bụng, nhưng cơn đau do sỏi tiết niệu khác biệt rõ rệt so với đau do bệnh lý tiêu hóa về vị trí, tính chất nguyên nhân gây ra,... Việc nhận biết chính xác cơn đau không chỉ giúp người bệnh đi khám đúng chuyên khoa mà còn tránh tình trạng tự ý dùng thuốc sai cách, bỏ qua dấu hiệu nguy hiểm, dẫn đến kéo dài thời gian điều trị, làm tăng nguy cơ biến chứng.

Cơn đau bụng do sỏi tiết niệu thường khởi phát đột ngột, người bệnh thấy đau quặn dữ dội từ vùng hông lưng, lan xuống bụng dưới, bẹn. Cơn đau không thay đổi khi người bệnh thay đổi tư thế và thường đi kèm các dấu hiệu rối loạn tiểu tiện như tiểu buốt, tiểu rắt, tiểu ra máu, sẫm màu. “Đây là những biểu hiện điển hình của tình trạng sỏi gây tắc nghẽn niệu quản cần được phát hiện sớm để tránh biến chứng suy thận.” - ThS.BS CKII Trịnh Minh Thanh - Trưởng đơn nguyên Ngoại Tiết niệu, BVĐK Hồng Ngọc - Phúc Trường Minh cho biết thêm.

Cơn đau bụng do hệ tiết niệu

Ngược lại, cơn đau bụng do rối loạn tiêu hóa thường có tính chất âm ỉ, dai dẳng, xuất hiện sau ăn hoặc khi đói, vị trí đau chủ yếu ở vùng thượng vị hoặc quanh rốn, đôi khi lan nhẹ sang hai bên hạ sườn. Người bệnh thường kèm theo cảm giác đầy hơi, buồn nôn, ợ chua hoặc tiêu chảy. Những dấu hiệu này thường gặp trong các bệnh lý đường tiêu hóa như viêm loét dạ dày, tá tràng, trào ngược hoặc rối loạn tiêu hóa. Cơn đau có xu hướng giảm khi nghỉ ngơi, thay đổi chế độ ăn hoặc dùng thuốc dạ dày.

Cơn đau bụng do hệ tiêu hóa

Thực tế lâm sàng cho thấy, không ít trường hợp người bệnh nhầm lẫn giữa đau bụng do rối loạn tiêu hóa và cơn đau do bệnh lý tiết niệu như sỏi thận, sỏi niệu quản, dẫn đến điều trị sai cách. Việc tự ý dùng thuốc hoặc trì hoãn thăm khám có thể khiến việc điều trị bị trì hoãn. Điều này không chỉ làm thay đổi biểu triệu chứng mà còn tiềm ẩn nguy cơ biến chứng nặng nề như suy thận cấp, viêm đường tiết niệu, hoặc ngược lại là viêm loét, xuất huyết tiêu hóa do dùng sai thuốc.

Đau bụng không chỉ do bệnh tiêu hóa mà còn có thể từ nhiều nguyên nhân, thường rất dễ nhầm lẫn với các cơn đau liên quan đến thận, tiết niệu

Do đó, khi xuất hiện đau bụng kèm các dấu hiệu bất thường, đặc biệt là thay đổi tiểu tiện, người bệnh nên đi khám sớm để được xác định đúng nguyên nhân và điều trị kịp thời.

Minh Đức